28/05/2019

“Αμβρόσιος Νικολαΐδης. Μητροπολίτης Φθιώτιδος (1932 – 1958)

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φθιώτιδος

Κυκλοφορήθηκε από τις Εκδόσεις της Ιεράς Μητροπόλεως Φθιώτιδος το νέο Βιβλίο του Αιδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Νεοφύτου Ραφαηλίδη, Dr. Θεολογίας, Γενικού Αρχιερατικού Επιτρόπου της Ιεράς Μητροπόλεως μας, με τίτλο: «ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ (1932 – 1958)».

Ἡ ἔρευνα τῆς ζωῆς καί δράσης, καθώς καί ἡ μελέτη τοῦ ἔργου τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Φθιώτιδος Ἀμβροσίου Νικολαΐδη, ἀνέδειξαν τόν Ἀρχιερέα αὐτόν σ’ ἕναν ἀπό τούς πλέον ἐκλεκτούς ἐπισκόπους του πρώτου ἡμίσεός του 20ού αἰῶνος . Ἡ ἔκτακτη δραστηριότητά του, ἡ φωτισμένη του σκέψη καί ἱκανή εὐστροφία, καί συστηματικότητα «ἐν τή διοίκησει», ἡ βαθειά καί διεισδυτική γνώση τῆς ἑκάστοτε ἐκκλησιαστικῆς καί κοινωνικῆς πραγματικότητος ἔδιναν στίς πράξεις καί τίς ἐνέργειές του ἰδιαίτερο χαρακτήρα καί βάρος σέ τρόπο πού νά διαμορφώνουν τίς θέσεις τῆς Ἐκκλησίας σέ σοβαρά θέματα καί νά καθορίζουν τήν ἐκκλησιαστική καί λατρευτική ζωή γιά μισό αἰώνα.

Ὑπῆρξε πρότυπο Ἐκκλησιαστικοῦ ἀνδρός, πού ἀναδείχθηκε μέ τήν εὐφυΐα , τήν ἐνεργητικότητα καί τήν ἐργατικότητά του. Ἀνήκει στή μεγάλη πλειάδα τῶν ἀνδρῶν τῆς νεώτερης Ἑλλάδος , πού εἶναι αὐτοδημιούργητοι. Κύρια χαρακτηριστικά του ἡ πίστη, ἡ εὐσέβεια, ἡ μόρφωση, ἡ ἀκέραιη Ἐκκλησιαστική συνείδηση, τό δεδοκιμασμένο θάρρος καί ἡ ἀγωνιστικότητα. Θά παραμείνει στή

νεώτερη Ἐκκλησιαστική Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς ὁ ἀγωνιστής καί ἀτρόμητος Ἱεράρχης στήν ὑπεράσπιση τῶν δικαίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας στή σκλαβωμένη Μακεδονία καί ὡς ἕνας ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων ἐκπροσώπων τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τό πρῶτο ἥμισύ του 20ου αἰῶνος.

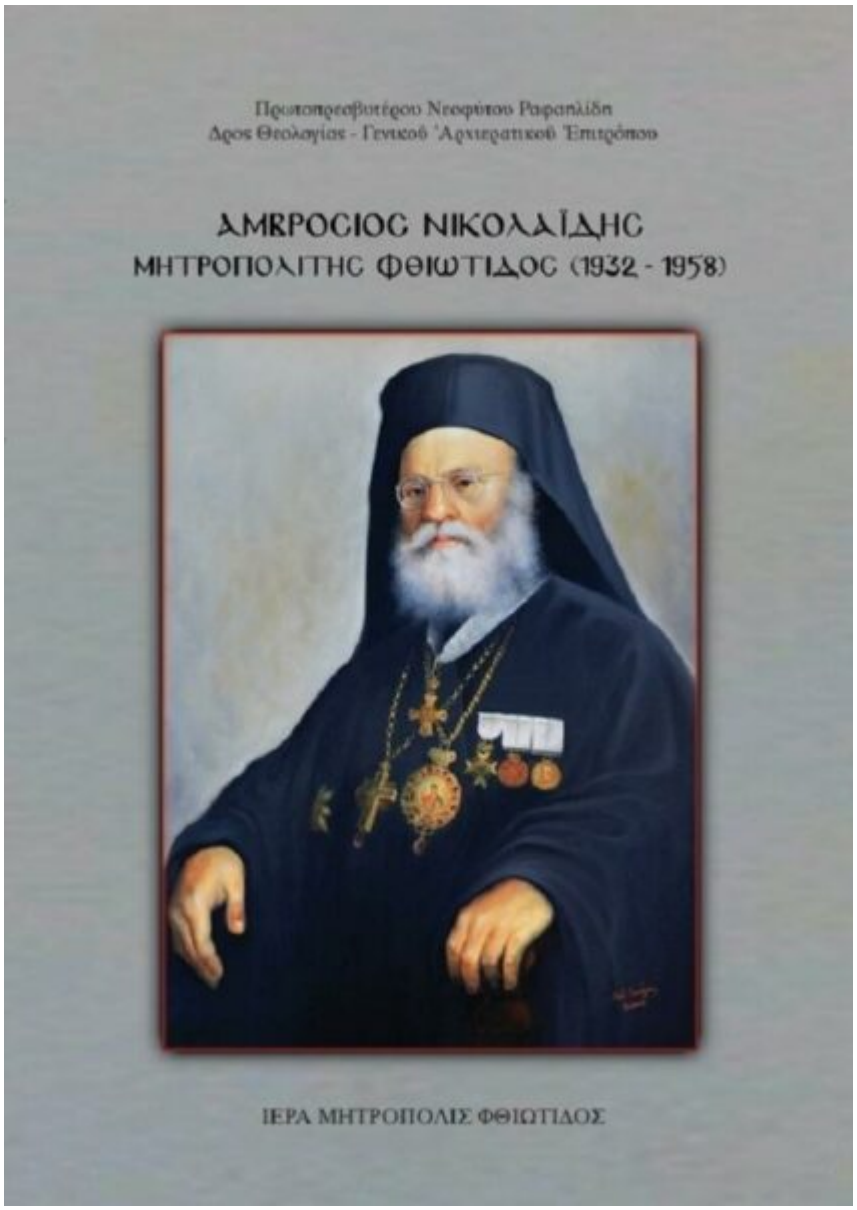

Τον πρόλογό του βιβλίου γράφει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος, ο οποίος αναφέρει:

Πολυσήμαντη καὶ πολυκύμαντη, γενναιόψυχη καὶ δαιδαλώδης, περιώνυμη καὶ πολύκροτη προσωπικότητα ὑπῆρξε κατὰ κοινὴ ὁμολογία ὁ ἀείμνηστος προκάτοχός μας Μητροπολίτης Φθιώτιδος κυρὸς Ἀμβρόσιος Νικολαΐδης (1932–1958). Ὁλόκληρη ἡ ζωή του ἀπὸ τὸ ξεκίνημά της στὴν Προύσσα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (1880) μέχρι τὴν κατάληξή της στὴ Λαμία τῆς Φθιώτιδος (1958) ἦταν μία πολύπλοκη περιπέτεια στὴν ὁποία κυριάρχησε ὁ προσωπικός του ἀγώνας γιὰ τὴν κατάκτηση

τῶν ἐπιδιώξεών του καὶ ἡ ἰσχυρὴ προσωπικότητά του, ὥστε μέχρι σήμερα νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸν δυναμικό, φιλόπρωτο καὶ γενναῖο Ἱεράρχη, ποὺ ἄφησε στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνεξίτηλα τὰ ἴχνη τῆς διαβάσεώς του. Δὲν ὑπάρχουν πολλοὶ στὸν κατάλογο τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ποὺ διέθεταν τὰ προσόντα τοῦ ἀειμνήστου Ἀμβροσίου. Ἀπὸ τὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης ἔθεσε τὰ θεμέλια τῆς Ἱερατικῆς του ζωῆς κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὁποίας πολὺ ἐνωρὶς σὲ ἡλικία 31 ἐτῶν ἀνῆλθε στὸ ὕψιστο ἀξίωμα τῆς ἀρχιερωσύνης ἐκλεγεὶς Ἐπίσκοπος Χριστουπόλεως, βοηθὸς τοῦ Μητροπολίτου Σερρῶν Ἀποστόλου, ὅπου ἀγωνίσθηκε κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Ἑλληνοβουλγαρικοῦ πόλεμου κατὰ τῶν πανσλαβιστῶν.

Ἀξιοθαύμαστη εἶναι ἡ πατριωτικὴ δράση τοῦ Ἱεράρχου, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας εἶχε δύο ἐναντίον του ἀπόπειρες δολοφονίας καὶ μία καταδίκη εἰς θάνατον ἀπὸ τοὺς Νεοτούρκους. Στὸ πρόσωπό του ἐνσάρκωνε τοὺς γενναίους Ἕλληνες Ἱεράρχες τῆς ἱστορίας, οἱ ὁποῖοι προέταξαν τὰ στήθη τους καὶ τὴ ζωὴ τους ἀκόμη ριψοκινδύνευσαν γιὰ τὴν πατρίδα καὶ τὴ σωτηρία τοῦ λαοῦ. Οἱ ἐθνικοὶ ἀγῶνες του ἄλλαξαν μορφή, ὅταν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τὸν ἐξέλεξε μετὰ τρία χρόνια Μητροπολίτη Εὐρυτανίας τὸ 1914 στὴν ἡλικία τῶν 34 ἐτῶν καὶ τὸ 1932 μετέθεσε στὴν ἱστορικὴ Ἱερὰ Μητρόπολη Φθιώτιδος. Τότε διεφάνη τὸ διοικητικὸ καὶ ὀργανωτικὸ πνεῦμα τοῦ Ἀμβροσίου.

Στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Φθιώτιδος ὀργάνωσε τὶς ἐνορίες, ἀνέπτυξε ἀξιέπαινη φιλανθρωπικὴ δραστηριότητα, ἵδρυσε σχολεῖα ἱερατικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως καὶ μὲ τὸ κύρος καὶ τὴν προσωπικότητά του ἀναβάθμισε τὸ ἐπίπεδο τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ τοῦ ποιμνίου.

Ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Φθιώτιδος τοῦ ἐδόθη ἡ δυνατότητα νὰ διαδραματίσει σημαντικὸ ρόλο στὶς ἐξελίξεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Ἐκεῖνος ἦταν ποὺ πρωτοστάτησε στὴν ἐκλογὴ ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος τοῦ σοφοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀρχιμανδρίτου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου. Πάλι τὸ 1938 ὡς τοποτηρητὴς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, καθ᾽ ὅτι ἦταν ὁ πρῶτος τῇ τάξει τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀγωνίσθηκε μὲ δυναμικότητα γιὰ τὴν ἐκλογὴ τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ ἀνδρός τοῦ ἀπὸ Τραπεζοῦντος Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσάνθου. Ὅ,τι ἔθετε ὡς στόχο ὁ Ἀμβρόσιος, ἦταν φύσει ἀδύνατον νὰ μὴ τὸ ἐπιτύχει. Ἐπεβάλετο εἰς ὅλους, πολιτικούς, στρατιωτικοὺς καὶ ἐκκλησιαστικοὺς μὲ τὴν πείρα του, τὴ μόρφωσή του, τὴ γενναιότητα τοῦ χαρακτῆρος του, τὴ γλωσσομάθειά του, τὰ ἐθνικὰ εὔσημα καὶ κυρίως μὲ τὴν διορατικότητά του.

Ἡ Μητρόπολη Φθιώτιδος, τὴν ὁποία ἐποίμανε ἐπὶ πολλὰ ἔτη μέχρι τῆς κοιμήσεως του (11 Ὀκτωβρίου 1958), χρεωστοῦσε στὸν γηραιὸ Ἱεράρχη αὐτὴ τὴν τιμὴ τῆς

συγγραφῆς ἑνὸς πονήματος μὲ τὴ ζωή, τὴ δράση, τὰ ἐθνικὰ κατορθώματα καὶ τὰ γενικὰ πεπραγμένα, ποὺ συνδέονται μὲ τὸ σεπτὸ πρόσωπό του. Τὸ χρέος αὐτὸ τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας προθυμοποιήθηκε νὰ ἐκπληρώσει ὁ συνεργάτης μας Πρωτοπρεσβύτερος π. Νεόφυτος Ραφαηλίδης, Δρ. Θεολογίας καὶ Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος, ὁ ὁποῖος ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐργάσθηκε φιλοτίμως, ἐρεύνησε τὰ ἀρχεῖα, συνέλεξε τὸ ὑλικὸ καὶ κατέγραψε ὅσα δίδουν μιὰ ἀκριβὴ καὶ καθαρὴ περιγραφὴ τῆς προσωπικότητος τοῦ δυναμικοῦ Ἱεράρχου.

Μετὰ τὶς τελετὲς καὶ τὰ ὅσα τιμητικῶς κατεγράφησαν κατὰ τὴν ἐπανακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ Ἱεράρχου ἀπὸ τὸ Κοιμητήριο τῆς Νέας Σμύρνης, ὅπου ἐτάφη, στὴ Λαμία, τὸ Σάββατο 18 Μαρτίου 2017, ἔρχεται τώρα ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις μὲ τὴν ἔκδοση τοῦ ὡς ἄνω μελετήματος νὰ ὁλοκληρώσει τὴν τιμὴ πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Φθιώτιδος Ἀμβροσίου καὶ νὰ φωτίσει μία προσωπικότητα, ποὺ διέλαμψε στὸ Ἐκκλησιαστικὸ στερέωμα τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ 53 χρόνια (1911 – 1953).

Συγχαίρουμε τὸν συγγραφέα Πρωτοπρεσβύτερο π. Νεόφυτο γιὰ τὴ νέα συγγραφικὴ προσφορά του καὶ πατρικῶς εὐχόμεθα τόσο αὐτός, ὅσο καὶ οἱ ἀναγνῶστες τοῦ βιβλίου νὰ ἔχουν τὴν εὐχὴ καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Ἱεράρχου Ἀμβροσίου.